

FÖRETAL

Christian Geist är utan tvekan den mest betydande tonsättaren i Sverige under senare delen av 1600-talet. Född omkring 1640 i Güstrow i Mecklenburg, där hans far var kantor, kom han efter några år i det mecklenburgiska hovkapellet till Köpenhamn och anställdes 1670 på hertig Gustav Adolfs rekommendation i Det kongelige Kapel. Av okänd anledning lämnade han emellertid Köpenhamn redan samma år och inträdde i det svenska hovkapellet. I svensk tjänst stannade han till år 1679 men återvände sedan till den danska huvudstaden. Där blev han organist vid Helligaand och Trinitatis samt från 1689 även vid Holmens Kirke. Han dog i pesten 1711.

Under sin vistelse i Stockholm komponerade Geist en rad kantater, av vilka ett 60-tal ännu finns i behåll. Av dessa utges här den i februari 1675 tonsatta «Laudet Deum meæ gloria». Till grund för utgåvan ligga två handskrifter i Uppsala universitetsbibliotek: Vokalmusik i handskrift 26:2 (stämmer) och Vokalmusik i handskrift 84:41 (orgeltabulatur). Besättningen utgöres av en trestämmig vokalkör jämte en likaledes trestämmig instrumentensemble. Av stämhandskriftens titelblad framgår att viola da gamba-stämman tillagts senare och genom överskriften «Viola da gamba al piacere» på stämbladet finnes möjlighet att helt utesluta denna stämma.

Verket kan utföras med såväl koriskt som solistiskt besatt ensemble. De ofta förekommande beteckningarna «Adagio», «Allegro» och «Presto», som ibland stå i början av, ibland inuti ett avsnitt böra alltid fattas som ett angivande av partiets karaktär och ej som tempobeteckningar.

Utgåvan följer de sinsemellan överensstämmande förlagorna och några tillägg eller rättelser ha ej företagits. I takt 4 och 9 i det inledande och avslutande allegrot följer orgelstämman de övriga stämmorna och icke den utsatta besiffringen. Besiffringen har därför på dessa ställen satts inom parantes. Av den latinska texten, som är av okänt ursprung, ges en prosaöversättning. Continuostämman, som tänkts utförd av orgel, ehuru instrumentet ej angivits i förlagorna, är utarbetad efter stämhandskriftens besiffrade basstämma av Søren Sørensen.

Stockholm i april 1953

Bo Lundgren

TEXTEN

Översättning:

Laudet Deum mea gloria,
laudent eum mea praecordia,
laudent pro laetitia,
laudent pro amicitia.

Min själ må prisa Herren,
min tunga må prisa honom,
må prisa honom av glädje,
må prisa honom av vänskap

Ah, laudare dum desidero,
heu totus deficio.

Ack, då jag önskar prisa,
saknar jag helt förmåga därtill.

Quem non coeli, quem non terrae,
quem et mare non proferre
valet, indignissimus
ego laudem vermiculus.

Honom, som icke himlen, icke jorden
och havet kunna lovsjunga,
honom må jag, en ovärdig mask,
prisa.

Sed mei tamen Jesuli,
sponsi dulcisque proximi
suavis praestet dilectio,
quod ego nunquam valeo.

Men min Jesu, min brudgums
och söta väns ljuva kärlek
överträffar
vad jag någonsin förmår.

Sit gratiarum actio,
qui pendet in patibulo
nodumque antiquae maculae
suo resolvit sanguine.

Tack ske honom,
som hänger på korset
och med sitt blod
löser den gamla syndens band.

Laudet Deum mea gloria,
laudent eum mea praecordia,
laudent pro laetitia,
laudent pro amicitia.

Min själ må prisa Herren,
min tunga må prisa honom,
må prisa honom av glädje,
må prisa honom av vänskap.

LAUDET DEUM MEA GLORIA

MOTETT FÖR TVÅ SOPRANER, BAS,
TVÅ VIOLINER, VIOLA DA GAMBA OCH ORGEL

CHRISTIAN GEIST

Allegro (Coro)

VIOLINO I - II

VIOLA DA GAMBA
(Violoncello)

Allegro

SOPRANO I
Lau-det De - um me - a glo - ri - a, lau - dent e - um me - a prae -

SOPRANO II
Lau-det De - um me - a glo - ri - a, lau - dent e - um me - a prae -

BASSO

Allegro

ORGANO
e
VIOLONCELLO

5

- cor - di - a, lau - dent pro lae - ti - ti - a, lau - dent, lau - dent, lau - dent, lau - dent pro

- cor - di - a, lau - dent pro lae - ti - ti - a, lau - dent, lau - dent, lau - dent, lau - dent pro

a - mi - ci - ti - a.
 a - mi - ci - ti - a.
 Lau-det De-um me-a glo - ri - a, lau-dent e - um me-a prae-cor - di - a, lau -

7 6 4 # b 6 6 6 5 4 # 6 6 6 5 4 3

- dent pro lae - ti - ti - a, lau - dent, lau - dent, lau - dent pro a - mi - ci - ti -

10

6 5 (4#) # 6 # 8 7 6 4 #

Adagio (Soprano I-II)
 Adagio
 Ah, lau-da-re dum de -
 Ah, lau-da-re dum de - si - de-ro, dum de -
 - a, lau - dent pro a - mi - ci - ti - a.
 Adagio

b 8 6 7 6 4 # # b 7 #

- si - de - ro, heu, to - tus, heu, to - tus, de - fi - ci - o, heu, to - tus, heu,

- si - de - ro, heu, to - tus, heu, to - tus, de - fi - ci - o, heu, to - tus, heu,

9 8 7 6b 5 6 5 9 10 7
7 6 5 4 3 3 4 3 7 6 5

to - tus, de - fi - ci - o.

to - tus, de - fi - ci - o.

6 5 6 4 # b 11 10 9 8 6 4 #
4 3 5 9 8 7 6 5

10

p

p

11 10 9 8 6 4 #
9 8 7 6 5

Presto (Soprano 1) 5

Quem non coe - li, quem non ter - rae, quem et ma - re non pro -

Presto

tr **10 adagio** *presto*

-fer - re va - let, in - di - gnis - si - mus e - go lau -

presto

15 *adagio*

- dem, lau - dem ver - mi - cu - lus, in - di - gnis - si - mus

20 *presto*

e - go lau - dem, lau -

presto

25 *p*

- dem ver - mi - cu - lus, lau - dem,

p

30

Musical notation for measures 30-34, piano accompaniment. The right hand plays chords, and the left hand plays a bass line with some grace notes.

lau - - - dem ver - mi - cu - lus.

Vocal line for measures 30-34, corresponding to the lyrics "lau - - - dem ver - mi - cu - lus." The melody is simple and follows the text.

Musical notation for measures 35-44, piano accompaniment. The right hand plays chords, and the left hand plays a bass line with some grace notes.

Musical notation for measures 45-54, piano accompaniment. The right hand plays chords, and the left hand plays a bass line with some grace notes.

Musical notation for measures 50-54, piano accompaniment. The right hand plays chords, and the left hand plays a bass line with some grace notes.

Allegro (Soprano II)

Sed me - i ta - men Je - su - li, spon - si dul - cis - que prox - i - mi, spon - si dul - cis - que

6 6 5 6 6 6 6 6 6

5
prox - i - mi sua - vis praes - tet di - lec - ti - o, quod e - go

6 6 6 # 6

nun - - - quam, e - go nun - quam va - le - o, sua -

6 5 6 5 4 # b

-vis praes - tet di - lec - ti - o, quod e - go nun - - -

6 6

10
- quam, e - go nun - quam va - le - o, quod e - go nun - - -

6 5 6 5 4

(Violino I)

- quam, e-go nun-quam va - le - o.

15

20

25

p *f*

Adagio (Coro)

5

Adagio

qui pen - det, pen - det in pa - ti - bu - lo

qui pen - det, pen - det in pa - ti - bu - lo

Sit gra - ti - a - rum ac - ti - o, sit gra - ti -

Adagio

4 6 11 10 9 8 7 7
2 9 8 7 6 5 5

10 15

qui pen - det, pen - det in pa - ti - bu - lo,

qui pen - det, pen - det in pa - ti - bu - lo,

- a - rum ac - ti - o, no - dum - que an -

4 6 11 10 9 8 7 6 4 #
2 9 8 7 6 5 5

20

- ti - quae ma - cu - lae, su - o re - sol - vit san - gui - ne,

6 7 6 5 # 6 4 # 6 7 6 5 4 3

Piano accompaniment for measures 25-30. The right hand plays chords, and the left hand plays a bass line.

su - o re - sol - vit, su - o re - sol - vit,

su - o re - sol - vit, su - o re - sol - vit,

Piano accompaniment for measures 31-36. The right hand plays chords, and the left hand plays a bass line.

6 5 4 # b 6 5 4 # b 6 5 4 # b 6 5 4 #

Piano accompaniment for measures 37-42. The right hand plays chords, and the left hand plays a bass line.

su - o re - sol - vit — san - gui - ne,

su - o re - sol - vit — san - gui - ne,

su - o re - sol - vit — san - gui - ne, no - dum - que an - ti - quae ma - cu - lae,

Piano accompaniment for measures 43-48. The right hand plays chords, and the left hand plays a bass line.

6 5 4 # # 6 7 6 5 b 6

40

45

su - o re - sol - vit, re -
 su - o re - sol - vit, re -
 su - o re - sol - vit san - gui - ne, su - o re - sol - vit, re -

4# 6 7 6 5 4 3 6 5 #

2 4 #

50

- sol - vit — san - gui - ne, re - sol - vit — san - gui - ne.
 - sol - vit — san - gui - ne, re - sol - vit — san - gui - ne.
 - sol - vit — san - gui - ne, su - o re - sol - vit, re - sol - vit — san - gui - ne.

6 6 4 # # # 6 6 4 # #

5

Allegro (Coro)

Allegro

Lau-det De-um me-a glo-ri-a, lau-dent e-um me-a prae-

Lau-det De-um me-a glo-ri-a, lau-dent e-um me-a prae-

Allegro

6 6 6 5 4 # 6 6

5

-cor-di-a, lau-dent pro lae-ti-ti-a, lau-dent, lau-dent, lau-dent, lau-dent pro

-cor-di-a, lau-dent pro lae-ti-ti-a, lau-dent, lau-dent, lau-dent, lau-dent pro

4 3 6 (4#) # 6 # 6

Tutti

Tutti

a-mi-ci-ti-a. Lau-det De-um me-a glo-ri-a, lau-dent e-um me-a prae-cor-di-

a-mi-ci-ti-a. Lau-det De-um me-a glo-ri-a, lau-dent e-um me-a prae-cor-di-

Lau-det De-um me-a glo-ri-a, lau-dent e-um me-a prae-cor-di-

Tutti

7 6 6 6 5 4 # 6 6 6 5 4 3

-a, lau - dent pro lae - ti - ti - a, lau - dent, lau - dent,
 -a, lau - dent pro lae - ti - ti - a, lau - dent, lau - dent,
 -a, lau - - dent pro lae - ti - ti - a, lau - dent, lau -

8 6 (4#) # 6 #

p
 lau - dent, lau - dent pro a - mi - ci - ti - a, lau - dent, lau - dent pro a - mi - ci - ti - a.
 lau - dent, lau - dent pro a - mi - ci - ti - a, lau - dent, lau - dent pro a - mi - ci - ti - a.
 - dent, lau - dent pro a - mi - ci - ti - a, lau - dent pro a - mi - ci - ti - a.

6 7 6 4 # 6 7 6 4 # #